

Delårsrapport 2021-08-31

DOKUMENTNAMN	Delårsredovisning augusti	GILTIGHETSPERIOD	Ange från antaget beslut
DOKUMENTTYP	Allmänna anvisningar	BESLUTAT/ANTAGET	Nämnd, datum XXXX-XX-XX § X
DOKUMENTÄGARE	Kommunstyrelsen	VERSION	
DOKUMENTANSVARIG	Kommunledning	REVIDERAT	

Innehåll

Förvaltningsberättelse.....	1
Omvärldsanalys	1
Finansiell analys.....	1
Budget	1
Resultat.....	2
Finansiella mål	2
Balanskrav.....	3
Målredovisning.....	3
Driftredovisning.....	6
Kommunövergripande.....	6
Stöd och omsorg.....	6
Barn och utbildning	6
Teknik och service	6
Bygg- och miljönämnden	7
Investeringsredovisning.....	8
Verksamhetsberättelser	9
Stöd och omsorg.....	9
Barn och utbildning	10
Teknik och service	11
Kommunalteknik.....	11
Kost, hygien och fritid.....	12
Flygplatsen.....	13
Räddningstjänsten	13
Bygg- och miljönämnden.....	13
Kommunens bolag.....	14
Pajalabostäder.....	14
Pajala Värmeverk.....	14
Ekonomisk redovisning.....	16
Resultaträkning kommunen	16
Resultaträkning koncernen	16
Balansräkning	17
Redovisningsprinciper	18
Bilaga 1 Målredovisning	

Förvaltningsberättelse

Omvärldsanalys

Enligt Sveriges kommuner och Regioner (SKR) kommer 2020 att gå till historien som det år där hela världen påverkades av coronapandemin. Trots detta gick samtliga regioner och 274 kommuner med ekonomiskt överskott 2020, bland annat tack vare stora statliga bidrag. Trots ekonomiskt överskott i kommuner och regioner väntar stora utmaningar framöver. För att klara dessa är långsiktighet, samverkan, förbättrad och förtroendefull statlig styrning och omställning till nära vård nödvändigt.

Trots omfattande restriktioner och perioder av hög smittspridning befinner sig ekonomin i en återhämtningsfas både globalt och i Sverige. Under 2021 beräknas konjunkturen stärkas allt snabbare och prognosen för svensk bnp-tillväxt är dryga 3 procent, vilket skulle innebära att raset från 2020 hämtas igen.

Oberoende av den skarpa lågkonjunkturen och mycket omfattande finanspolitiska satsningar står de svenska offentliga finanserna starka. De stora underskotten i den offentliga sektorns finansiella sparande 2020 och 2021 ändrar inte detta. Enligt SKR så var den svenska offentliga bruttoskulden 2019 som andel av bnp betydligt lägre än i många andra länder. Och utvecklingen under pandemin har inneburit en större skulduppgång i omvärlden än i Sverige. Skatteunderlaget ökar enligt SKRs prognoser relativt långsamt de kommande åren. Det viktigaste måttet på skatteunderlagstillväxten, den reala ökningstakten 2018–2024 beräknas dock bli i paritet med den historiska utvecklingen under 2000-talet. Men det förutsätter konjunkturell återhämtning samt att pris- och löneökningarna på sektorns kostnader förblir måttliga hela vägen fram till 2024.

Pajala kommun

Befolkningsutvecklingen har stor betydelse bland annat för Pajala kommuns ekonomiska förhållanden. SCB:s statistik för årets första sju månader visar att befolkningen ökat med 20 personer sedan årsskiftet. Totalt 5 986 (3202 män och 2784

kvinnor) personer är mantalsskrivna i Pajala kommun 31/7 2021.

Antalet öppet arbetslösa är 47 personer i juli 2021 (1,9 % av arbetskraften) vilket är en minskning med 51 personer jämfört med samma månad förra året. Därutöver finns 58 personer med aktivitetsstöd. Ungdomsarbetslösheten (18-24 år) har minskat från 17 till 5 personer från juli 2020 till juli 2021. Därutöver finns 9 ungdomar i program med aktivitetsstöd.

Finansiell analys

Den finansiella analysen avser beskriva och analysera kommunens ekonomiska läge samt belysa kommunens resultat, kapacitet, risk och kontroll. Målsättningen är att identifiera eventuella finansiella problem och bedöma om kommunen har en god ekonomisk hushållning.

Budget

Inför år 2021 sänktes skattesatsen i Pajala kommun med 10 öre vilket minskade kommunen intäkter. För att delfinansiera skattesänkningen minskade budgeterade medel för strategiska satsningar med 1 mkr och ligger nu på sammanlagt 1,5 mkr för år 2021. De satsningar som genomfördes i förändringsbudgeten under föregående år som kvarstår oförändrat är 300 tkr till friskvård, 1 mkr till satsning på rehabilitering inom stöd och omsorg. Barn- och utbildning fick utökad budget med 2,81 mkr vilket kvarstår till år 2021. Därutöver ökades budgeten för placeringar 2,0 mkr, teknisk sektor fick 2,5 mkr och verksamhetsfastigheter fick 1,5 mkr. Därutöver beslutades nya justeringar inför år 2021 vilket var en utökad budget för blockhyra 0,6 mkr samtidigt som den budgetposten flyttas över till stöd och omsorgssektorn. Budget för underskottstäckning till regionala kollektivtrafiken utökades med 0,5 mkr, teknisk sektor tillfördes 0,8 mkr medan Lapplands kommunalförbund tillförts 1,2 mkr. Kommunfullmäktige har därutöver fattat beslut om att tillföra 1,25 mkr till verksamhetsfastigheter. Investeringsbudgeten uppgick enligt budgetdokumentet till 38,3 mkr varav 18,3 mkr är mer omfattande investeringar reningsverk och bredbandsutbyggnad med 15,8 respektive 2,5 mkr.

Resultat

Delårsbokslutet är det periodiserade resultatet och avser 1 januari till 31 augusti och helårsprognosen är en bedömning av det förväntade resultatet per den 31 december 2021.

Resultatet per 31 augusti är 27,6 mkr vilket är 14 mkr bättre än budget. Detta resultat speglar det totala kommunala utfallet mot lagd budget, men internt finns resultatskillnader mellan olika verksamheter som endera har överskott eller underskott mot budget. De verksamheter som har större överskott på perioden är sektorn stab, 3 mkr, vilket härrör till budgeten för oförutsedda kostnader. Därutöver uppvisar sektorn teknik och service ett underskott på 1,1 mkr på perioden där räddningstjänsten samt fastigheter har största underskotten på 0,6 respektive 0,5 mkr på perioden vilket för räddningstjänsten bland annat beror på reparationer och utbildningar medan det för fastigheter beror på reparationer. Sektor barn- och utbildning visar underskott med 1,4 mkr på perioden. Centralt visar pensionskostnaderna ett överskott på 0,3 mkr i förhållande till budget för perioden.

Det prognostiserade resultatet för Pajala kommun på helårsbasis uppskattas till 9,2 mkr, vilket är -2,8 mkr sämre än budgeterat.

Investeringsbudgeten uppgår till 38,3 mkr varav 15,8 mkr avser avloppsreningsverket. Utfallet per 31 augusti är 13,5 mkr. Avloppsreningsverket bedöms lämna ett överskott 11,4 mkr då tillståndprocessen tagit tid. Inga övriga avvikelser mot investeringsplan är inrapporterad utöver detta.

Finansiella mål

I kommunallagen finns ett krav på att kommuner ska ange olika typer av finansiella mål som ska preciseras och styra mot en god ekonomisk hushållning. Pajala kommuns ekonomi ska vara uthållig och i balans och för att uppfylla god ekonomiska hushållning har det beslutats om följande finansiella mål:

- Resultatet ska vara minst 1 % av skatteintäkter och bidrag
- Nettokostnaden ska vara max 98 %
- Amorteringen ska öka och vara minst 7 mkr per år vid planperiodens slut 2025

- Investeringar skall vara självfinansierade med undantag för stora och långsiktiga investeringar (överstiger 30 mkr, livslängd på minst 20 år)
- Kassalikviditeten ska förbättras varje år
- Budgetföljsamheten ska vara 100 % på drift och investeringar

Bedömningen efter 8 månader är att det prognostiserade resultatet för år 2021 uppgår till 1,9 % vilket innebär att målet på minst 1 % av skatter och bidrag uppfylls för helåret. Periodresultat uppgår till 8 % av skatter och bidrag vilket innebär att målet även uppfylls på perioden.

Nettokostnadsandelen är ett nyckeltal som visar hur stor andel av kommunens skatteintäkter och de generella statsbidragen som verksamhetens nettokostnader inklusive finansnetto tar i anspråk. Baserat på prognosen kommer nettokostnaderna inklusive finansnetto bli -482 mkr vilket motsvarar 98,1 % av skatteintäkter och generella statsbidrag. Detta innebär att detta finansiella mål uppnås på perioden och bedöms uppnås för helåret.

Amorteringarna har ökat, år 2016 var beloppet 4,1 mkr, år 2017 5,7 mkr och år 2018 är beloppet 5,7 mkr. Bedömningen är att målet uppnås på helåret samt till planperiodens slut.

Investeringsbudgeten uppgår totalt till 38,3 mkr. Det finansiella målet stipulerar att investeringarna ska vara självfinansierade med undantag av stora och långsiktiga investeringar. Det innebär att de inte får överstiga årets resultat plus avskrivningar. De prognostiserade resultatet plus prognosen för avskrivningar uppgår till 26,8 mkr. Investeringarna minus den del som avser reningsverket, 15,8 mkr (vilket är en långsiktig investering på totalt över 30 mkr) uppgår totalt till 22,5 mkr. Vår bedömning är därmed att det finansiella målet gällande investeringarna uppnås både för perioden samt för helåret.

Kassalikviditeten har förbättrats under på perioden och bedömningen är att målet kommer att uppnås på helåret.

Då det finns stora avvikelser inom vissa områden är bedömningen att målet gällande budgetföljsamheten inte kommer att uppnås.

Den sammanfattande bedömningen av Pajala kommuns finansiella mål för god ekonomisk hushållning är att målen med ett undantag kommer att uppnås både för perioden och helåret.

Balanskrav

God ekonomisk hushållning innebär att intäkterna ska vara större än kostnaderna, om inte synnerliga skäl finns. Om ett negativt resultat uppkommer skall detta återställas under de tre kommande åren. För att uppnå god ekonomisk hushållning har Pajala kommun för år 2021 budgeterat ett resultat om 12,0 mkr.

Det prognostiserade resultatet beräknas uppgå till 9,2 mkr vilket innebär att balanskravet uppfylls. Detta är en prognos på helårsbasis och baserat på flertalet osäkerhetsfaktorer så kan prognosen slå annorlunda. En balanskravsutredning med åtgärdsplan krävs vid ett fastställt negativt resultat för året. Då resultatet för närvarande är positivt behövs inte detta i nuläget.

Målredovisning

Gällande målredovisning utöver finansiella mål har kommunfullmäktige fattat beslut om prioriterade områden med nya strategiska verksamhetsmässiga mål med tillhörande indikatorer.

- Skapa goda förutsättningarna för barn och ungas lärande och fritid.

Strategiska mål:

- Undervisningen ska ske utifrån varje individs behov och förutsättningar. Kommentarer: Bedömningen är att målet delvis uppnås både på period och på helåret.
- Samverkan mellan olika verksamheter ska stärka individens utveckling. Kommentarer: Bedömningen är att målet inte uppnås varken på period eller på helåret.
- Barn och unga vill delta i fritidsaktiviteter som främjar hälsa och välmående. Kommentarer: Bedömningen är att målet inte uppnås varken på perioden eller på helåret.
  - Vård och omsorg ska hålla god kvalitet utifrån den enskildes behov.

Strategiska mål:

- Sektorns arbete med IBIC fortsätter och vi fasar in processledarna i såväl bedömning som verkställighet, viktigt att vi lägger fokus på myndighetsutövningen. Projektledaren gör tillsammans med processledaren och SAS en planering som omfattar kompetens, kommunikation och genomförande av IBIC med början på myndighetssidan. Bedömningen är både för perioden och för helåret att målet delvis. Uppnås på helåret.

- Arbetet kring individen ska genomsyras av kontinuitet och kompetens. Kommentarer: Personalplanering utifrån erfarenheterna från ORA (optimal resursanvändning). Personalplanering utifrån ORA skall påbörjas i ytterligare minst en verksamhet inom äldreomsorgen. Målet är att säkerställa kontinuitet och kompetens. Målet är ej uppnått på perioden men bedömningen är att målet kommer att vara delvis uppnått på helåret.

- Äldreomsorgen ska jobba för att de äldre får ett meningsfullt liv med god omsorg och omvårdnad från första insats till livets slutskede. Kommentarer: Samarbetet med regionen med gemensamma utvecklingsmöjligheter utvecklas. Den påbörjade samverkan kring teamarbetet med våra allra sjukaste (äldre) skall under år 2021 leda till planering av fortsatt arbete med visionen om att tillsammans bli den mest innovativa vård och omsorgsverksamheten i Sverige. Målet bedöms delvis uppnått både på perioden och för helåret.

- Verka för att människor och företag väljer att etablera sig i Pajala kommun.

Strategiska mål:

- Möjligheten att bo och verka i hela kommunen ska öka. Kommentarer: Målet bedöms vara delvis uppnått, vi synliggör möjligheter och flytta till och verka i Pajala kommun bland annat genom projekten hej hemby samt leva och bo i Tornedalen.
- Tjänstesektorn och främst turism- och besöksnäringen ska utvecklas. Kommentarer: Genom hej hemby och leva och bo i Tornedalen så har bostadsbeståndet synliggjorts. Möjligheter att bo och verka i Pajala kommun har synliggjorts. Alla indikatorerna är inte uppdaterade vid delårsrapporten. Målet bedöms delvis uppnått både på period och på helår.

- Ett varierat och tillgängligt bostadsbestånd ska synliggöras. Kommentar: Kontinuerlig dialog med Heart of Lapland samt besöksnäringens företag för att bygga upp ett nära samarbete. Målet bedöms som delvis uppnått både på period och på helår.

- Vårda och förvalta våra tillgångar på ett hållbart och miljömässigt sätt.

Strategiska mål:

- År 2035 ska Pajala kommuns verksamheter vara fossiloberoende. Kommentar: Inom fastighetsområdet pågår ett aktivt arbete med att minska elförbrukningen och det finns även ett internt mål om att uppvärmning inte ska ske med fossila bränslen. Inom fastighetssidan finns förutsättningar för att målet kan uppnås till år 2035. De andra stora områden som är fossilberoende är för de transporter som sker inom kommunen. Det finns ett stort antal fordon där det idag inte finns lämpliga alternativ till fossila bränslen. Målet bedöms vara delvis uppnått både på period och på helår.

- För att stärka självförsörjningsgraden ska kommunen verka för att stötta de agrikulturella näringarna på olika sätt. Kommentar: Målet ej uppnått varken på period eller på helår.

- Bidrag som betalas ut från kommunen ska grunda sig på ett hållbarhetstänk utifrån miljömässigt, ekon ekonomiskt och/eller socialt perspektiv. Kommentar: Ingen bedömning genomförd vid delårsrapporten.

- Kultur och fritid är en del av vår livskraft i kommunen.

Strategiska mål:

- Vårt åtagande som minoritetskommun ska värnas och arbetet ska utvecklas. Kommentar: Under år 2020 har vi haft fokus på att utveckla kontakten och synliggöra minoritetsspråken i förskolan och utvidga samarbetet med skolan. Vi har även börjat synliggöra meänkieli så att de som studerar ska få en uppdaterad lärobok, kopplat till stipendier. Pandemin har dock medfört att flera aktiviteter ej gått att genomföra. Målet ej uppnått varken på period eller på helår.

- Kulturskolan ska fortsätta vara en prioriterad verksamhet med variation i sitt utbud. Kommentar: Kulturskolan är prioriterad och erbjuder undervisning på många instrumentet samt i sång och dans. Arbete pågår också för att kunna erbjuda filmskapande som en ny aktivitet inom kulturskolans utbud. Målet bedöms som delvis uppnått både för period och för helåret.

- Vi ska genom stöd till föreningar och evenemang stötta en fortsatt bred verksamhet med ett tydligt jämställdhetsperspektiv. Kommentar: Vi har under året stöttat aktiviteter med bred fortsatt bred verksamhet. Vår bedömning är att målet till stor del är uppnått både på period och helår.

- Kommunen är en attraktiv arbetsgivare med hög service och professionalitet

Strategiska mål:

- Service och tillgänglighet för medborgarna ska öka. Kommentar: Pajala kommun har inlett ett samarbete med förstudieprojektet Nationell ombudsplattform, Region Norrbotten och Länsstyrelsen i Norrbottens län för att skapa förutsättningar för ett effektivt informationsutbyte inom paket- och logistiktjänster. Syftet är att genom aktörs- och datasamverkan förbättra tillgängligheten till paket-tjänster, sänka transportkostnader, skapa nya leveransalternativ och ett mer mottagaranpassat ombudsnät utanför större tätorter. Antalet digitala tjänster har ökat under året. Målet bedöms delvis uppnått både för period och helår.

- Kommunen ska vara ett föredöme då det kommer till attraktionskraft, jämställdhet och arbetsmiljö. Kommentar: Heltid som norm är en viktig jämställdhets- och kompetensförsörjningsfråga. Arbetet med att införa heltid pågår och målsättningen är att under år 2021 öka andelen som arbetar heltid. Under året har en lönekartläggning genomförts och arbetsgivaren har inte funnit några osakliga löneskillnader mellan kvinnor och män. Ett nytt lokalt samverkansavtal har tecknats mellan Pajala kommun och de fackliga organisationerna och implementering av avtalet pågår. Syftet med det nya avtalet är bland annat att öka medarbetarnas inflytande och delaktighet, vilket i sin tur främjar ett långsiktigt hållbart arbetsliv och god hälsa samt underlättar samverkan mellan parterna. Målet be-

döms vara delvis uppnått, både för period och för helår.

- Systematik, kvalitet och bevarande av kunskap i organisationen ska öka. Kommentarer: Dokumentering av rutiner, arbetsuppgifter och system har påbörjats. Övergripande introduktionsplan för nyanställda och digitala introduktionsfilmer är framtagna, ett utvecklingsarbete som kommer fortgå under året. Kompetensutvecklande åtgärder inom ramen för det centrala kompetens- och omställningsavtalet är påbörjade. Målet bedöms vara delvis uppnått både för period och helår.

Alla indikatorer kan inte uppdateras vid delårsrapporteringen då nya värden inte kommer förrän vid årsskiftet. Den sammanfattande bedömningen av Pajala kommuns verksamhetsmässiga mål för god ekonomisk hushållning är att målen delvis kommer uppnås både på perioden och för helåret 2021.

Driftredovisning

Driftredovisningen innehåller en sammanfattad beskrivning av det ekonomiska resultatet för delåret och bedömning av årsprognos inom Pajala kommuns verksamheter.

Kommunövergripande

Det ekonomiska resultatet per 31 augusti visar en positiv avvikelse på ca 14,0 mkr mot budget. Avvikelser finns inom flertalet verksamheter. Prognosen för helåret 2021 visar ett beräknat resultat som är 2,8 mkr lägre än budgeterat resultat. Det finns förklaringar till ett flertal av de prognostiserade avvikelserna, men sammantaget kan konstateras att budgetföljsamheten inte är tillräckligt god.

Övergripande områden såsom kommunfullmäktige, revision, valnämnd, överförmyndare, individnämnd samt kommunstyrelsen prognostiserar en budget i balans vid årets slut. Gällande överförmyndarnämnden finns viss tveksamhet om en nollprognos för helåret.

Stöd och omsorg

Stöd- och omsorgssektorn prognostiserar en budget i balans. Resultatet vid delåret visar ett överskott mot budget, vilket framför allt beror på ökade statliga bidrag i samband med pandemin. Ökade materialkostnader har täckts upp med dessa medel. Andra verksamhetskostnader som visar ett underskott mot budget är konsultkostnader och kostnader för administrativa system.

Barn och utbildning

Barn- och utbildningssektorn prognostiserar ett underskott på -3,3 mkr om verksamheterna inte lyckas genomföra ytterligare kostnadseffektiviseringar utöver de åtgärder som redan vidtagits.

Rekrytering av nya chefer och dubbelbemanning under överlämnandet har medfört att kostnaderna för ledningen ökat under inledningen av höstterminen. Pandemin har bidragit till ökade kostnader i form av vikarier, men förhoppningen är att staten kompenserar kommunerna för dessa kostnader. Flera inplanerade fortbildningssatsningar har inte gått att genomföra. Sektorns chefer har stramat åt kostnadssidan där det varit möjligt. Rektorererna har lyckats rekrytera flera behöriga medarbetare vilket medfört ökade lönekostnader.

Sektorn visar större underskott på Centralskolan och Gårdbyskolan. Centralskolan har satt in flera extra insatser för att komma till rätta med tryggheten och studieron på skolan. Gårdbyskolan har minskat elevantalet under de senaste åren vilket medfört att grundtilldelningen av resurser har minskat. Det har inte varit möjligt att minska på personal i samma utsträckning.

Grundskolans underskott beror också på ökade skolskjutskostnader och att antalet elever i behov av särskilt stöd ökat både på Kangos kultur- och ekologiskola och i den kommunala skolan under våren 2021. Pajala kommun har fler elever inskrivna i grundsärskolan än för något år sedan. De interkommunala avgifterna har varit något högre än tidigare.

Teknik och service

Sektorn teknik och service prognostiserar ett underskott på -3,0 mkr. Underskottet härrör främst från Pajala flygplats samt verksamhetsfastigheter.

Pajala flygplats prognostiserar ett underskott på -1,2 mkr för helåret. Statsbidragen har minskat från 5,6 mkr år 2018 till 4,8 mkr i år. Vidare har verksamheten högre personalkostnader då bland annat en ny flygsäkerhetskoordinator anställts.

Verksamhetsfastigheter prognostiserar ett underskott på -1,1 mkr för helåret. Underskottet härrör från en för liten budget för reparationer. Budgeten uppgår till 0,9 mkr för reparationer och resultatet för den kostnadsposten bedöms hamna på cirka 2,0 mkr. Verksamhetsfastigheter tillskötts 1,25 mkr i tilläggsbudget i maj som enligt direktiv avsatts till tidigare ej planerade underhållsåtgärder.

Gator och vägar prognostiserar ett underskott med -0,6 mkr. Vintervägunderhållet visar under första halvåret ett underskott med -0,55 mkr mot budget. Junosuando- och Kangos-området bidrar starkt till kostnaden beroende på frekvensen på plogningen samt långa avstånd till de enskilda vägarna som kommunen sköter driften av. VA och renhållning förväntas hålla budget.

Räddningstjänsten prognostiserar ett underskott på -0,45 mkr på helår. Detta härrör till för liten budget som är svår att hämta in.

Bygg- och miljönämnden

Bygg- och miljönämnden prognostiserar ett överskott på 0,5 mkr.

Bygg- och miljönämnden har haft en lägre bemaning under året vilket har lett till att ordinarie verksamhet visar på ett överskott men även till viss del beroende på restriktioner vad gäller resor och utbildningar. Personalkostnader i övrigt förväntas också bli lägre i år på grund av olika omständigheter, bland annat låga kostnader för stadsarkitekt. En förändring i fördelningen av chefskapet till 50/50 påverkar också till ökade intäkter.

Bygglovssidan prognostiserar ett större överskott med anledning av att mängden inkomna ärenden har ökat samt att tillsynsprojektet pågår. Det har även beslutats om större sanktionsavgifter vilket dock är en tillfällig intäkt under året.

Bostadsanpassningsdelen prognostiserar ett underskott. Bostadsanpassningsärendena har ökat i mängd och det kommer troligtvis att ge utslag under hösten. Bostadsanpassningen har under många år haft en ansträngd budget. Verksamheten påverkas av en åldrande befolkning, att detta är en lagstadgad verksamhet och det finns ytterst begränsade möjligheter att påverka kostnaderna. Allt fler personer väljer också att bo kvar hemma högre upp i åldrarna och flyttfrekvensen är generellt sett låg. Detta beror oftast på ett dåligt utbud av bostäder anpassade för äldre och att fastighetspriserna är låga och de äldres nuvarande boendekostnader är låga. Detta innebär förmodligen en ökning av bostadsanpassningsärenden i framtiden. Det kombinerat med stigande materialkostnader och en oförändrad budget är det svårt att hålla givna ramar. Sedan år 2013 då bygg- och miljönämnden tog över ansvaret för bostadsanpassningen har underskottet på detta objekt legat mellan 0,1–1,3 mkr mot budget, med ett snitt på 0,5 mkr per år. Det har under de senaste åren även visat på svårigheter att få in offerter på större åtgärder vilket innebär att kostnaderna stiger.

Covid-19 påverkar verksamheten fortfarande och det har krävts Anpassningar gällande tillsynen. Det rådande besöksförbudet på äldreboenden samt gruppboenden, och att några anläggningar har

stängts, medför att tillsynen inte kan utföras enligt gällande tillsynsplan. Flertalet av tillsynerna görs under barmarksperioden och dessa faktureras i efterhand.

DRIFTSREDOVISNING, mkr	Utfall 2021 jan-aug	Utfall 2020 jan-aug	Budget 2021	Prognos 2021	Avvikelse 2021
Kommunfullmäktige, revision, valnämnd och överförmyndare	-1,2	-1,3	-2,2	-2,2	0,0
Kommunstyrelsen	-1,8	-1,9	-3,1	-3,1	0,0
Stöd och omsorg	-119,4	-121,0	-187,1	-187,1	0,0
Barn och familj	-6,4	-7,3	-7,8	-9,5	-1,7
Barn och utbildning	-71,2	-68,5	-105,6	-108,9	-3,3
Teknik och service	-52,1	-52,6	-78,8	-81,8	-3,0
Stab	-21,3	-24,1	-40,7	-40,5	0,2
Individnämnd	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Bygg- och miljönämnd	-1,5	-2,5	-4,0	-3,5	0,5
Lapplands kommunalförbund	-25,5	-25,1	-37,9	-38,2	-0,3
Summa drift	-300,3	-304,3	-467,1	-474,8	-7,7
Pensioner	-6,8	-7,1	-14,4	-10,3	4,1
Fastighetsförsäljning	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Övrig finansiering	0,0	0,0	-1,7	-1,7	0,0
Kapitaltjänst finansiering	-3,1	-3,1	-6,2	-6,2	0,0
Summa finansiering	-9,9	-10,2	-22,3	-18,2	4,1
Avgår kapitaltjänst	18,6	19,0	29,7	29,7	0,0
Avgår interna mellanhavanden	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Avskrivningar	-11,7	-12,0	-19,3	-17,6	1,7
Verksamhetens nettokostnad	-303,4	-307,6	-478,9	-481,0	-2,1
Skatteintäkter	187,6	185,9	276,1	276,5	0,4
Statsbidrag	141,9	151,0	215,7	214,6	-1,1
Finansiella intäkter	3,8	1,0	1,3	1,5	0,2
Finansiella kostnader	-2,3	-2,2	-2,2	-2,5	-0,2
Netto	27,6	28,1	12,0	9,2	-2,8

Investeringsredovisning

Investeringsredovisningen innehåller en sammanfattad beskrivning av investeringarna inom Pajala kommuns verksamheter.

INVESTERINGSREDOVISNING, mkr	Utfall 2021 jan-aug	Budget 2021	Prognos 2021	Avvikelse 2021
Kommunstyrelsen				
Stab IT och ekonomisystem	0,8	3,4	3,4	0,0
Sektor teknik och service				
Teknisk verksamhet	7,6	21,8	10,4	11,4
<i>varav Pajala avloppsreningsverk</i>	4,4	15,8	4,4	11,4
Fastigheter	4,2	5,0	5,0	0,0
Räddningstjänsten	0,1	0,0	0,1	-0,1
Flyget	0,0	3,9	3,9	0,0
Sektor stöd och omsorg	0,4	0,4	0,4	0,0
Sektor barn och utbildning	0,3	0,5	0,5	0,0
Ofördelade investeringsmedel	0,0	3,3	3,3	0,0
SUMMA	13,5	38,3	27,0	11,3

Verksamhetsberättelser

Verksamhetsberättelserna innehåller en sammanfattad beskrivning av vad som har hänt i verksamheterna.

Stöd och omsorg

Stöd- och omsorgssektorns arbete under delåret 2021 har till stor del handlat om åtgärder för att minska effekterna av pandemin och att följa utvecklingen ur såväl personal-, verksamhets- som ekonomiperspektiv. Samverkansmöten på såväl lokal som regionalnivå har varit ett viktigt verktyg i arbetet. I början av verksamhetsåret 2021 tog även planeringen av vaccinationer mot covid-19 fart på ordinärt boende, särskild boende för äldre och på LSS-boenden. Fortsatt har sektorns personal arbetat hårt för att hålla smittan utanför våra boendeheter, vilket vi har lyckats med bra. Stor eloge till all personal!

Norrbottens e-nämnd har intensifierat arbetet med ett gemensamt verksamhetssystem för hela länet. Ett arbete som kommer att innebära en minskad kostnad för länet men även en viktig byggsten i arbetet med kompetensförsörjningen när det gäller den sociala sektorn inte bara i Pajala utan i hela länet.

Region Norrbotten har under året arbetat med organisationsöversyn av sina verksamheter vilket har även påverkat den offentliga sektorn. Idag finns det ett antal avtal med Regionen i till exempel vårdhygien, hjälpmedel och riskavfallshantering. Under året har ett flertal av dessa avtal sagts upp av Regionen och ett stort arbete pågår med Norrbottens kommuner och länets alla 14 kommuner med att skapa nya samverkansformer. Hur detta initialt kommer att påverka ekonomin är dock en osäkerhetsfaktor.

I början av år 2021 startades den första piloten på resan mot "Heltid som norm". Tallgårdens äldreboende och hemtjänsten i Korpilombolo är de första enheterna som har påbörjat det arbetet. Arbetsgruppen med representanter från fack, andra enheter, personalfunktionen och representanter från ledningen har jobbat med riktlinjer för införandet samt med planering av fas 2 som startar i januari 2022. Arbetet kommer att redovisas i ett separat

utvärderingsdokument med redovisning för kommunstyrelsen under hösten 2021.

Äldreomsorgslyftet som syftar till att höja kompetensen inom vård och omsorg om äldre har inom stöd- och omsorgssektorn omfattat totalt 15 personer av den befintliga personalen. 8 personer är under pågående utbildning och resterande startar till hösten 2021 med målet att vara klara till hösten 2022.

Under perioden februari-mars gjordes en inledande förstudie över behoven inom äldreomsorgen i Pajala kommun. Detta för att kartlägga vilka satsningar som kan göras med statsbidragen som inkommit för att förbättra kvalitet inom äldreomsorgen. Satsningar på välfärdsteknik görs under hösten. En pilot på GPS-larm är planerad till hösten och investering i digitala lås utifrån verksamheternas behov är delvis finansierat genom projektet.

För att skapa en förbättrad introduktion har personal på en enhet testat på en digital introduktionsutbildning som Socialstyrelsen tagit fram under pandemin. Introduktionen riktar sig främst till personal utan tidigare erfarenhet eller utbildning inom vård och omsorg. Efter sommaren kommer det att finnas fortsatt möjlighet för enheterna att anmäla personal till denna utbildning för att skapa en tryggare grund för personal och en ökad kvalitet i arbetet från första dagen.

Rekrytering av arbetsterapeut alternativt fysioterapeut pågår för att skapa resurser till ett demens-team samt till att anordna förflyttningsteknik för samtliga enheter inom stöd- och omsorgssektorn.

Dialog har inletts med organisationer i civilsamhället för en förstärkt samverkan. Finansiering har hittats för släpvagnen till Röda Korsets cykeltaxi som används frekvent för brukare runt om i stöd- och omsorgssektorns verksamheter. Ett samarbete är även i gång med Studieförbundet Vuxenskolan som håller i cirklar i kombination med att personal är ute på Älvbackas nya uteplats. Till hösten är en träff med civilsamhället planerad för förstärkt samverkan och utökade aktiviteter för brukare inom stöd- och omsorgssektorns verksamheter.

Den 23 april arrangerades för tredje gången en kvalitetsdag för all personal inom stöd- och omsorgssektorn. Arrangemanget var helt digitalt och följdes av ca 150 personer. Programmet innehöll bland annat presentationer om optimal resursanvändning, effektiv schemaplanering, integration, äldreomsorgssatsningar och information om Lex Maria och Lex Sarah. Dagen avslutades med en hälsning från socialminister Lena Hallengren som även uppmärksammade det arbete som sektorn har gjort under pandemin.

Sektorn har under perioden arbetat med flytten av korttidsverksamheten från Hälsocentralens lokaler till Kunskapssmedjan. Vidare har översyn och optimering av ledningsorganisation samt arbete med avvikelshantering pågått.

Inom IFO har det administrativa stödet setts över för att effektivisera arbetet på enheten och en verksamhetsutvecklare har påbörjat utvecklingsarbete kopplat till familjehem och familjehemsplacerade barn med stöd av särskilt statsbidrag. Försörjningsstödet har ökat något under delåret. Arbetsmarknadsenheten har med stöd av statsbidrag pågående utvecklingsarbete kopplat till samverkan för unga och nyanlända i arbete. Integrationsenheten har tagit emot sju personer under år 2021 vilket också är kommunens kvot för året.

Under perioden har hälso- och sjukvårdsenheten arbetat med riktlinjer för biståndsbedömning samt med insatser inom rehabilitering.

En granskning av IBIC-processen på handläggarsidan har utförts där ärenden granskats och analyserats utifrån Socialstyrelsens vägledning för IBIC-processen. Områden som kan utvecklas har identifierats och en checklista har tagits fram för att underlätta handläggning. Till hösten planeras gemensam IBIC-utbildning och uppföljning för biståndshandläggare och enhetschefer.

Barn och utbildning

Under halvåret 2021 har skolchefen avslutat arbetat med att förändra ledningsorganisationen och rektorsområdena. Med hjälp av externa medel från Skolverket har en 50% tjänst som skolutvecklare tillsatts på huvudmannanivå. Centralskolan, Grundskolan och Smedskolan bildar ett nytt rektorsområde som leds av en rektor och en biträdande

rektor, båda på 100 %. Tärendö, Korpilombolo och Sattajärvi skolor, förskolor och fritidshem bildar också ett nytt rektorsområde som leds av en rektor på 100 % och en biträdande rektor på 50%. Förskolorna i centrala Pajala och Junosuando bildar ett rektorsområde som leds av en rektor på 100 % och Elevhälsan leds av en elevhälsochef på 50%. Kulturskolan, biblioteken och allmänskulturen leds av en kulturchef.

Under hösten 2020 och våren 2021 har skolchefen rekryterat 5 nya chefer till sin ledningsorganisation. Det är alltså i det närmaste en helt ny ledning som framgent ska driva utvecklingen av sektorns verksamheter. Under 2021–2022 ser skolchefen det som mycket viktigt att ägna tid till att bygga en tillitsfull och effektiv ledningsorganisation av skolan, förskolan och kulturen.

I likhet med föregående år går inledningen av arbetsåret 2021 till historien som en tid där pandemin påverkat verksamheterna på flera olika sätt. Trots pågående pandemi har grundskolorna och förskolorna hela tiden varit öppna i vår kommun, men periodvis har både elevfrånvaron och personalfrånvaron varit hög. Verksamheterna har genomfört flera coronaanpassningar utifrån beslut som tagits lokalt, regionalt samt av Folkhälsomyndigheten. Pajala drabbades under våren och sommaren 2021 av en markant ökning av antalet konstaterade covidfall i form av s.k. "klustersmitta" men sektorn har hantierat situationen väl och verksamheterna har bedrivits på ett bra sätt. Det finns dock en överhängande risk att Pajala kommun i framtiden får elever som har svårigheter att klara målpuppfyllelsen på grund av stor frånvaro under pandemitiden.

Under året har samarbetet mellan elevhälsan, skolorna, socialtjänstens enhet barn och unga och externa aktörer kunnat bedrivas med hjälp av digital teknik men pandemin har medfört att det varit svårt att genomföra gemensamma fysiska möten och fortbildningsinsatser. Rektorerna beskriver att det förebyggande och främjande elevhälsoarbetet måste utvecklas ytterligare. Nya rutiner och samsvågar har utarbetats av Elevhälsan och arbetet med att implementera dessa i verksamheterna pågår.

Sektorn deltar tillsammans med Skolverket och Stockholms universitet i en treårig satsning (2020 -

januari 2023) som går under namnet ”Samverkan för bästa skola”. Deltagande enheter är Centralskolan, Gårdbyskolan och Smedskolan men övriga skolor har en insynsplats. Satsningen är en viktig del i arbetet med att uppnå likvärdighet, trygghet och resultatförbättring i alla kommunala skolor. I denna satsning är det beslutat att fortbildningsinsatser ska riktas mot enskilda skolor och lärare men också direkt mot arbetsgrupper som exempelvis ledningsgruppen och förstelärargruppen. Skolutvecklaren ansvarar för planering av insatserna tillsammans med utbildare anlitade av Stockholms universitet. Sektorn har genomfört flera fortbildningsinsatser riktade mot skolorna men även en tvådagars utbildningsinsats för ledningsgruppen under augusti månad 2021. Fortsatta insatser planeras och läggs in i ett kalendarium.

Den andra satsningen som sektorn har prioriterat handlar om att utveckla fjärrundervisningen och genomförs av Pajala kommun i samverkan med Ifous, Stockholms universitet och Åbo akademi. I detta utvecklingsarbete deltar och 8 andra aktörer utspridda i riket. Detta är också en treårig utvecklingsinsats som kommer att pågå till år 2022. Kommunen har idag behöriga fjärrlärare i samtliga moderna språk och undervisningen har haft en positiv utveckling. Det är dock önskvärt att fler elever valde att studera moderna språk.

Behörighetsgraden i både förskolan och grundskolan har förbättrats under det senaste läsåret men analyser visar att sektorn kommer att tappa flera lärare och förskollärare inom de kommande 5–10 åren. För att säkerställa en framtida kompetensförsörjning har kommunstyrelsen erbjudit 15 personer skrivna i Pajala kommun stipendier motsvarande 27 tkr per år för att studera till lärare eller förskollärare. Till höstterminen 2021 har Pajala kommun anställt 3 lärare/förskollärare som tagit del av denna satsning.

Pajala kommuns förskolor och fritidshem har fortsatt att utvecklas positivt. Under året har kommunstyrelsen beslutat om att satsa på lokala förstelärare i både förskolorna och fritidshemmen. Förstelärarna driver tillsammans med rektorerna och representanter från de olika förskolorna utvecklingsfrågor i hela Pajala kommun. Språkutvecklande

arbetsätt i form av Bornholmsmodellen är ett viktigt utvecklingsområde i samtliga förskolor.

Pajala kommun har fina barn, ungdomar samt kompetenta lärare i både förskolan och grundskolan. De arbetar både engagerat och professionellt. Skolresultaten har under det senaste året visat på en positiv utveckling, men det är fortfarande många pojkar som har låg måluppfyllelse. Skolinspektionens granskning och egna kartläggningar visar på brister vad gäller trygghet och studiero, men även här går utvecklingen åt rätt håll. Huvudmannen har under inledningen av 2021 riktat medel till Centralskolan för arbetet med trygghet och studiero. Vid Skolinspektionens inspektion på Tärendö skola hittades inga brister inom inspektionsområdena. Under innevarande läsår avser Skolinspektionen att genomföra en inspektion på Sattajärvi skola.

Bibliotekens och kulturskolans medarbetare har bedrivit sina verksamheter på ett professionellt sätt trots att pandemin satt en del käppar i hjulen. Under våren 2021 anställdes en ny kulturchef med uppdraget att leda kulturskolan, biblioteken och allmänskulturen i Pajala kommun. Flera delar i den inplanerade kulturverksamheten har legat vilande på grund av pandemin. Under inledningen av höstterminen 2021 har verksamheter sakta kunnat startas upp på nytt. Exempel på detta är att biblioteken som öppnats under augusti 2021.

De största utmaningarna för hela sektorn är den framtida kompetensförsörjningen och att klara av de ekonomiska utmaningarna i en vidsträckt kommun. Skolchefens bedömning är att dessa utmaningar kommer att kvarstå under kommande period.

Teknik och service

Kommunalteknik

Sektor teknik och service har under delåret 2021 jobbat med ordinarieverksamheter och större delen av personalen har jobbat på plats trots pandemin då arbetsuppgifterna kräver fysisk närvaro. Åtgärder har vidtagits för att minimera risken för smittspridning.

Under delåret 2021 har ett nytt verksamhetssystem införts inom det kommunaltekniska området. All kundfakturerings av VA- och renhållningsavgifter sker nu via det nya systemet, vilket medfört

förbättringar vad gäller kundkontakter samt körplaner. Förhoppningen är att systemet ska möjliggöra bättre synkningar och debiteringar.

Verksamheten gator och vägar har haft en händelserik vår med höga vattenflöden, tjälskador som orsakat extraordinära underhålls- och reparationsarbeten samt extra kostnader främst på de enskilda vägar som kommunen drifvar. Detta har lett till omprioriteringar av medel för barmarksunderhåll med konsekvensen att underhållsåtgärder för det kommunala vägnätet kommer att ske på minimum under år 2021.

Barmarksunderhållet är satt till ett minimum och verksamheten ser att vägnätet får fler och fler skador såsom potthål, krackeleringar och sprickor. Brobesiktningar har genomförts föregående år och verksamheten har fått nedslag på ett flertal som kommer att belasta budgeten framgent. Dessa broar finns på de enskilda vägar som kommunen sköter driften på.

Vad gäller vägbelysningen så fortgår Vattenfall med förnyelser av ledningsnätet och den kommunaltekniska verksamheten är med och markförlägger kablar i bland annat Fällan och Erkheikki.

För att säkra slamtömningarna har renhållningsverksamheten reparerat lastväxlaren, vilket medfört en kostnad om 400 tkr. Slamtömningen har kunnat följa tömningsplanen bra trots nytt datasystem i bilarna.

Återvinningscentralen har fått ny bemanning vilket kräver en inkörningsperiod. Fokus har legat på att se över vilka fraktioner som nu går att sälja på marknaden och metaller har visat sig vara en fraktion som återigen är värd att skilja på i sorteringen.

Inför sommaren skulle "återbrukscontainers" ställas upp på centralen i Pajala. Tyvärr gick många av ordinarie containers sönder när sommarsäsongen drog i gång så "återbrukscontainrarna" fick sättas in i ordinarie körrutter. Men under hösten kommer de att ställas upp och förhoppningen är att det kommer att ge miljövinster samt sänka kostnader.

I februari fick VA-verksamheten information om misstänkt legionella i Lahdenpää i en fastighet som är ansluten till kommunalt VA. Vattnet stängdes av omedelbart och information gick ut till allmänheten

via radio, sociala medier samt hembesök. En krisledningsgrupp tillsattes och uppföljningsmöten hölls två gånger per dag. Prover togs enligt gängse rutiner och skickades in för analys. Provsvarerna var negativa.

Verksamheten har genomfört omfattande ombyggnadsprojekt i vattenverken i Kangos och Korpilombolo för att säkra vattentillförsel och vattenkvalitet. Omfattande ombyggnadsprojekt har även utförts i Tarendö reningsverk, både tekniskt samt av själva byggnaden. I Teurajärvi vattenverk har UV-ljus och PH-mätare installerats.

Under våren har verksamheten varit förskonad från större vattenläckor. Kontroll- och underhållsronder samt provtagningar är utförda enligt plan på anläggningar runt om i kommunen. Frågor om nyanslutningar VA har ökat i byarna, framför allt i Kangos.

Upphandlingen av Pajala reningsverk är genomförd och entreprenör är tilldelad projektet. Projektet är upphandlat som en totalentreprenad och projekteringar har pågått under delåret. Bygglovets är dock överklagat och byggstart uppskjutet.

Kost, hygien och fritid

Pajala centralkök har haft mindre antal portioner att laga då gymnasieeleverna haft hemmastudier under pandemiperioden. Under pandemin har flertal åtgärder genomförts i köken för att minska trängsel och därigenom minska risken för smittspridning. Inom lokalvården har extra städning genomförts och sker till och med sista september då restriktionerna upphävs.

En upphandling av ett nytt kostdatasystem har pågått då det nuvarande systemet kommer att läggas ner. Det nya systemet kommer implementeras under andra halvåret 2021. Vidare har Pajala kommun deltagit i en upphandling tillsammans med övriga kommuner inom Lapplands kommunalförbund av kemtekniska produkter samt förbrukningsvaror och nytt avtal startar den 1 november 2021.

Badhus samt sporthallar har hållit stängt för allmänheten hela året på grund av pandemin. I gamla sporthallen har golvet bytts ut och läktardelen förnyats. Badhuset har genomfört en förändring i schemalaggningsplanen vilket möjliggör att verksamheten kan hålla öppet varannan lördag

Flygplatsen

På Pajala flygplats har en del förändringar inom personalstyrkan genomförts bland annat för att möta Transportstyrelsens krav på ledningsfunktioner. I början av augusti har en ny ordinarie flygplatschef tillträtt tjänsten och går bredvid tillförordnad tills att Transportstyrelsen kan godkänna ordinarie. Även tekniskt och operativt ansvarig samt flygsäkerhetskoordinator har tillsatts för att verksamheten ska klara kraven från Transportstyrelsen. De krav som åligger verksamheten måste genomföras för att verksamheten ska kunna fortsätta. Detta är första stadiet som nu genomförs och vidare kommer investeringar och kompetens att ses över för att säkra fortsatt verksamhet.

Verksamheten har startat upp planen att bli Grön flygplats och målet är satt att klara kraven till år 2030.

Räddningstjänsten

Under delåret 2021 har räddningstjänsten haft något fler larm än vanligt. Tre av larmen har handlat om brand i byggnad. Den största händelsen under perioden var att HVB-hemmet totalförstördes vid en brand. Denna brand visar på sårbarheten i glesbygd. Deltidskåren var ute på ett larm när detta larm inkom och inställelsetiden blev då betydligt längre när brandvärn och styrkor från omkringliggande kårer kom till undsättning. Ett snabbt ingripande har betydelse för utvecklingen av bränder.

Räddningstjänstens avtal med Överkalix kommun gällande gemensam räddningschef går ut vid årsskiftet. Rekrytering av ny räddningschef i Pajala påbörjas under september månad då nuvarande chef går i pension i februari 2022.

Generationsväxlingen fortgår inom räddningstjänsten och ett flertal vikarier har rekryterats. Fem nya deltidsbrandmän har utbildats för att få rätt behörighet att framföra tunga fordon. Omställningsfonden har beviljat bidrag för dessa. Tre av personalen kommer att gå på utbildning, en på GRIB, en räddningsledare A och en räddningsledning B med början i september.

Vidare har verksamheten påbörjat uppbyggnad av övningsanläggningen för att klara lagkravet om rökdykning. Anläggningen beräknas vara klar under september månad.

Tillsynen enligt LSO (lag om skydd mot olyckor) är gjorda enligt fastställd tillsynsplan. Ett flertal ärenden gällande LBE (lagen om brandfarliga och explosiva varor) är gjorda.

Bygg- och miljönämnden

Antalet bygglov har ökat jämfört med föregående år och andelen bygglov för enbostadshus är fortsatt hög. Även antalet strandskyddsdispenser har ökat markant. Detta trots att många nyttjar Länsstyrelsen i Norrbottens beslut från 2014 om undantag från kompletteringsåtgärder inom strandskyddsområde, vilket möjliggör att komplementbyggnader inom 15 meter från huvudbyggnaden och minst 25 meter från stranden uppförs utan strandskyddsdispens. Handläggningen av strandskyddsärenden är tidskrävande då flertalet har blivit upphävda och återförvisade av Länsstyrelsen och därigenom krävt ytterligare handläggning. Icke bygglovspliktiga åtgärder såsom komplementbyggnader och tillbyggnader samt eldstäder/rökkanaler har ökat markant jämfört med prognosen. Den ökade ärendemängden kan härledas till effekterna av covid-19.

Även antalet ansökningar om bostadsanpassning har ökat markant jämfört med år 2020.

På grund av covid-19 och de restriktioner som besöksförbud hos, eller tillfälligt stängning av, verksamheter har viss planerad tillsyn inte kunnat utföras enligt gällande tillsynsplan. Nämnden har även erhållit ett uppdrag från Folkhälsomyndigheten att utföra trängseltillsyn på serveringsställen för att förhindra smittspridning. Detta har inneburit en ökad tillsyns- och arbetsmängd.

Bygg- och miljöavdelningen har under våren övertagit alkoholhandläggningen, vilket har tagit resurser från övriga verksamheter. En extra resurs har varit anställd under sommaren för att kompensera detta.

Nämnden har lagt ner en relativt stor arbetsinsats vad gäller ovårdade tomter och nedskräpning, inventering av invasiva främmande växter och informerat allmänheten.

Chefstjänsten delas mellan Övertorneå kommuns Samhällsbyggnadsförvaltning och Pajala kommuns Bygg- och miljöavdelning.

Kommunens bolag

Pajala kommun har två bolag i sin koncern, Pajalabostäder AB samt Pajala Värmeverk AB. Dessa är helägda av kommunen.

Pajalabostäder

Under år 2020 fick ett underhållsprojekt flyttas till innevarande år på grund av pandemin, men hittills under år 2021 har underhållsprojekt kunnat genomföras som planerat. Nivån på det årliga underhållet ligger på cirka 5 mkr vilket är en nivå som Pajalabostäder klarar att hålla både ur ett ekonomiskt- och ur ett personalresursperspektiv. Pajalabostäder förvaltar även de kommunala verksamhetsfastigheterna och under år 2021 har vi utfört och planerar att utföra totalt 47 projekt i spannet 100 tkr till 3 mkr, sammantaget på det egna och det förvaltade fastighetsbeståndet. Bolagets ekonomiskt största projekt blir en bergvärmeinstallation på Rönnvägen i Tarendö. Detta projekt bedöms kosta cirka 3 mkr.

Energieffektivisering och omställning till en verksamhet som är skonsammare för klimatet är något som Pajalabostäder arbetar med dagligen. Bolaget har införskaffat en så kallad plug-inhybrid och fastighetsskötobilarna tankas endast med HVO100 istället för vanlig diesel. HVO100 är ett drivmedel som är skapat ur förnyelsebara energikällor. Under år 2021 har Pajalabostäder också genomfört bolagets första solcellsprojekt, där Malmens busstation har fått solceller på taket. Dessa ska framöver stå för cirka 40% av fastighetens elförbrukning.

Pajalabostäder visar ett positivt resultat vid delårsbokslutet. Verksamheten har inte påverkats negativt av pandemin i form av minskade intäkter eller kostnadsökningar.

Underhållsprojekten visar ett överskott mot budget med 900 tkr. Verksamheten planerar att eventuellt tidigarelägga vissa åtgärder från år 2022 till innevarande år då ekonomiskt utrymme finns.

Första halvåret har haft ett hyresbortfall som varit kännbart, i snitt cirka 5–7 tomma lägenheter under den perioden. Andra halvåret visar bättre siffror och per sista augusti har Pajalabostäder endast två tomma lägenheter. Sammantaget bedöms att bolaget kommer göra ett positivt resultat på 2,0 mkr vilket är cirka 1,0 mkr bättre än budget för helåret.

Under året har amorteringar på 4,5 mkr gjorts. Amorteringar är viktiga att göra för bolaget då de stora investeringar som gjordes i nyproduktion av lägenheter under perioden 2012–2014 ökade bolagets skuldbörda med cirka 50% eller motsvarande cirka 52 mkr.

Pajala Värmeverk

Första halvåret 2021 får betecknas som relativt stabilt för verksamheten trots pågående pandemi och stora utmaningar med underbemanning under hela perioden.

Den 16 juni kunde biopannan stängas för sommarunderhåll och till bolagets glädje fanns för första gången sedan pannan driftsatts inget behov av renovering av murverk. Troligen betalar sig nu tidigare års omfattande renovering (år 2019) samt en stabilare drift med mindre slitage tack vare större inslag av egenproducerad torr björkfällis.

Pellets pannan är till åren och styrsystemet föråldrat. Reservdelar visade sig vara svåra att hitta vilket föranlett vissa svårigheter att kontrollera förbränningen under försommaren. Verksamheten har sedermera lyckats importera delar från USA för att avhjälpa felet och bygga upp visst reservdelslager varför livslängden på styrsystemet nu kunnat utökas med något/några år.

Sommarens planerade underhållsåtgärder har fortlöpt enligt plan. Stort fokus har lagts på bränsleinmatningen vilken utgör anläggningens äldsta del.

En uppdatering av datainsamlingssystemet för fjärrvärmenätet är beställd och när detta är i drift under senhösten har verksamheten uppnått en markant högre digitaliseringsgrad där vi i princip erhåller realtidskontroll över nätets funktion och snabbt kan detektera fel över hela nätet. Utöver detta kan mätaravläsning ske per automatik vid valbar tidpunkt varför vi ej längre behöver köra runt med bil för att skanna av mätarvärden.

Stamved för säsongen 2021/2022 är inköpt och levererad under våren enligt plan.

Budgeterade besparingar för minskad elförbrukning har ej innehållits. Detta då entreprenören för solparken ej ännu kunnat leverera el från denna. Vidare pågår utredning med Vattenfall om varför bolaget fortfarande debiteras elförbrukning på en av

de två transformatorer trots att denna kopplats ifrån redan i februari.

Att biopannans murverk ej föranlett reparationsåtgärder detta år kompenserar dock troligen förväntade elbesparingar fullt ut i årsbokslutet.

Viss minskning i personalkostnader kan ses men det härrör av en önskad personalbrist.

Prognosen påvisar att vi bör kunna nå budgeterat resultat på 0,7 mkr.

Ekonomisk redovisning

Resultaträkning kommunen

Mkr	Utfall 2021 jan-aug	Utfall 2020 jan-aug	Budget 2021	Prognos 2021
Verksamhetens intäkter	72,3	70,5	101,3	101,3
Verksamhetens kostnader	-364,0	-366,1	-561,0	-564,7
Avskrivningar	-11,7	-12,0	-19,3	-17,6
Verksamhetens nettokostnad	-303,4	-307,6	-479,0	481,0
Skatteintäkter	187,6	185,9	276,1	276,5
Generella statsbidrag och utjämning	141,9	151,0	215,7	214,6
Finansiella intäkter	3,8	1,0	1,3	1,5
Finansiella kostnader	-2,3	-2,2	-2,2	-2,5
Resultat efter finansiella poster	27,6	28,1	12,0	9,2
Extraordinära intäkter	0,0	0,0	0,0	0,0
Extraordinära kostnader	0,0	0,0	0,0	0,0
Jämförelsestörande poster	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets resultat	27,6	28,1	12,0	9,2

Resultaträkning koncernen

Mkr	Utfall 2021 jan-aug	Utfall 2020 jan-aug	Budget 2021	Prognos 2021
Verksamhetens intäkter	97,0	93,5	137,3	137,8
Verksamhetens kostnader	-379,1	-384,8	-585,4	-588,6
Avskrivningar	-17,7	-17,8	-28,0	-26,3
Verksamhetens nettokostnad	-299,8	-309,1	-476,1	-477,1
Skatteintäkter	187,6	185,9	276,1	276,5
Generella statsbidrag och utjämning	141,9	151,0	215,7	214,6
Finansiella intäkter	3,6	0,9	0,9	1,2
Finansiella kostnader	-2,7	-2,9	-2,9	-3,2
Resultat efter finansiella poster	30,6	25,8	13,8	12,0
Extraordinära intäkter	0,0	0,0	0,0	0,0
Extraordinära kostnader	0,0	0,0	0,0	0,0
Jämförelsestörande poster	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets resultat	30,6	25,8	13,8	12,0

Balansräkning

Mkr	Kommunen jan-aug 2021	Kommunen Bokslut 2020	Koncernen jan-aug 2021	Koncernen Bokslut 2020
Tillgångar				
Immateriella anläggningstillgångar	0,4	0,7	0,8	1,2
Materiella anläggningstillgångar	323,7	321,6	512,0	512,2
Finansiella anläggningstillgångar	11,4	11,1	8,4	8,2
Summa anläggningstillgångar	335,4		521,3	521,6
Förråd	2,3	2,2	4,1	4,0
Exploateringsfastigheter	6,0	6,0	6,0	6,0
Kortfristiga fordringar	42,5	41,3	42,1	43,8
Kortfristiga placeringar	40,8	39,0	40,8	39,0
<i>Värdering fonder marknadsvärde</i>				
Kassa och bank	77,7	70,3	88,4	82,6
Summa omsättningstillgångar	169,4	158,8	181,4	175,3
SUMMA TILLGÅNGAR	504,9	492,2	702,7	696,9
Eget kapital och skulder				
Eget kapital				
Årets resultat	27,6	36,5	30,6	37,4
Övrigt eget kapital	224,3	187,8	246,5	209,1
<i>Värdering fonder marknadsvärde</i>				
Summa eget kapital	251,9	224,3	277,1	250,5
Avsättningar				
Avsättning till pensioner	8,9	8,4	8,9	8,4
Avsättning löneskatt	2,1	2,0	2,1	2,0
Ersättningsfond	0,0	0,0	7,8	7,8
Summa avsättningar	11,0	10,4	18,7	18,2
Skulder				
Långfristiga skulder	133,8	134,9	292,9	295,0
Kortfristiga skulder	108,1	122,5	113,9	137,2
Summa skulder	241,9	257,5	406,8	432,2
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER	504,9	492,2	702,7	696,9
Pensionsförpliktelser inkl särskild löneskatt	186,4	189,7	186,4	189,7

Redovisningsprinciper

Kommunen

Pajala kommun följer den kommunala redovisningslagen förutom på en punkt. I 2 kap § 7 föreskrivs en dokumentation av redovisningssystemet, arbetet med denna dokumentation påbörjades under år 2004. Dokumentationen är ej färdigställd. Kommunen följer de rekommendationer som lämnats av Rådet för kommunal redovisning eller dess företrädare förutom nedanstående rekommendationer som ej är tillämpliga på Pajala kommun;

- Nr 6 Redovisning av bidrag till infrastrukturella investeringar

Tidigare år har Pajala kommun inte tillämnat Rekommendation nr 3.1 redovisning av extraordinära poster och upplysningar för jämförelseändamål men fr.o.m. år 2011 tillämpas rekommendationen.

Pajala kommun ställer upp not 9 anläggningstillgångar enligt idéskriften Tilläggsupplysningar till de finansiella rapporterna som ges ut av Rådet för kommunal redovisning. Pajala kommun har fr.o.m. år 2011 bokat upp fastighetsavgiften enligt SKL s cirkulär 11:62.

Pensionseskuld

Den individuella delen av PFA redovisas som en kortfristig skuld. Pajala kommun har beslutat att fr om 2002 årligen utbetala hela den individuella delen. Pensionseskulden är beräknad enl. RIPS17.

Avsättning pension förtroendevalda

Pajala kommun har fr om 2015 avsatt pension för förtroendevalda.

Ansvarsförbindelse

Pensionsåtagande för kommunalråd har tagits upp i ansvarsförbindelsen fr 2015.

Semesterlöneskuld

Semesterlöneskulden avser ej uttagna semesterdagar. Tillsammans med icke kompenserad övertid och upplupen arbetsgivaravgift redovisas semesterlöneskulden som kortfristig skuld. 2004 påförde kommunen de olika nämnderna och kommunsty-

relsen kostnaden för semestern istället för att kommunen centralt tagit kostnaden för semestern.

Anläggningstillgångar

Anläggningstillgångarna har i balansräkningen upptagits till anskaffningsvärdet efter avdrag för planliga avskrivningar. Avskrivning av anläggningar påbörjas när anläggningen färdigställs. De planliga avskrivningstiderna följer i huvudsak Kommunförbundets rekommendationer. Avskrivning av fastigheter följer det beslut kommunfullmäktige fastställt 1996. För inventarier gäller en investeringspolicy som kommunfullmäktige antog 2017-04-03 vilket innebär att inventarier ska ha en varaktighet på minst 3 år och ett anskaffningsvärde på minst ett prisbasbelopp.

Immateriella anläggningstillgångar

Pajala kommun följer rekommendation 12.1 redovisning av immateriella tillgångar. En omklassificering gjordes i bokslut 2010.

Komponentavskrivning

Pajala kommun har uppgraderat ekonomisystemet under år 2016 och därmed infört komponentavskrivningar. Under år 2017 kommer ett arbete att påbörjas med att upprätta en ny kontoplan för investeringar för att underlätta arbetet med komponentavskrivningar.

Finansiella tillgångar

Pajala kommun följer from 2010 RKR:s rekommendation nr 9 avseende klassificering av finansiella tillgångar. Tillgången är klassificerad som en omsättningstillgång eftersom utgångspunkten är att tillgången är föremål för köp- och sälj. Innehavet betraktas inte som ett stadigvarande innehav. Omsättningstillgången är värderad till det lägsta av anskaffningsvärdet och det verkliga värdet på balansdagen.

Kortfristiga placeringar

Pajala kommuns fonder värderas till verkligt värde enligt Kommunal Bokförings- och Redovisnings lag 6 § (2018:597). Lagen trädde i kraft 1 januari 2019.

Upplupna timlöner

Pajala kommun har ändrat redovisningen av upplupna timlöner år 2009 vilket innebär att kommunen följer KRL 2:3. Upplupna timlöner plus påslag är bokade mot eget kapital. Vid bokslut framöver kommer förändringen av timlöner december att bokas upp.

Sammanställd redovisning (koncern)

Den sammanställda redovisningen upprättas enligt den kommunala redovisningslagens 8 kap och utformas enligt god redovisningssed. Pajala kommunkoncern omfattar kommunen samt företag som kommunen har ett bestämmande eller väsentligt inflytande över.

Koncernredovisning har för de dotterbolag där kommunen har en röstandelsmajoritet på 50 % eller mer, upprättas enligt förvärvsmetoden med proportionell konsolidering.

Bokslutet baseras på Pajala kommuns värderings- och avskrivnings principer. Om principerna väsentligt skiljer sig i kommun och kommunala bolag justeras bolagens räkenskaper före sammanställningen.

Inom koncernen förekommer omfattande transaktioner mellan bolagen. För att ge en rättvisande bild av koncernens ekonomi har alla transaktioner inom koncernen eliminerats. Obeskattade reserver har efter avdrag för latent skatteskuld hänförts till eget kapital.